

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Kristýna Ochmannová

**Vliv operace Gatekeeper na počet ilegálních
imigrantů do USA**

Bakalářská práce

Praha 2014

Autor práce: **Kristýna Ochmannová**

Vedoucí práce: **PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, Ph.D.**

Rok obhajoby: 2014

Bibliografický záznam

Ochmannová, Kristýna. *Vliv operace Gatekeeper na počet ilegálních imigrantů do USA*. Praha, 2014. 35 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Katedra Amerických studií. Vedoucí bakalářské práce PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, Ph.D.

Abstrakt

Bakalářská práce *Vliv Operace Gatekeeper na počet ilegálních imigrantů do USA* se zabývá snahou Spojených států amerických o lepší ochranu hranice před vstupem nezákonných přistěhovalců převážně z Mexika. Práce se nejdříve zaměří na historii obrany hranice a hraniční stráže na americko-mexické hranice. Další kapitola je věnována historickému a teritoriálnímu kontextu oblasti mezi americkým městem San Diegem a mexickým městem Tijuanou. Následně se pokusí vysvětlit důvody, které Spojené státy měly pro zvýšení kontroly hranic a vymyslely programy na lepší obranu, ale i jejich prosazování jak na půdě Kongresu, tak u široké veřejnosti. Její součástí byla i Operace Gatekeeper, která zahrnovala oblast na západním pobřeží, v San Diego sektoru. V práci je také uvedeno, co všechno operace zahrnovala, co bylo její součástí. Pozornost je věnována i dopady, které s tématem Gatekeeper souvisely. Mezi ně patří například snížení počtu nelegálních přechodů přímo v San Diego, ale nelegální imigranti se o pokus pokoušeli v jiném teritoriu, dále zvýšené nebezpečí pro nezákonné přistěhovalce v méně dostupných oblastech nebo také rozvoj nezákonného obchodu profesionálních převaděčů. V závěru práce je zmíněná spojitost Operace Gatekeeper s implementací NAFTA a možné falšování statistik pohraničních strážníků, aby operace vypadala úspěšnější.

Abstract

Bachelor thesis *The Impact of the Operation Gatekeeper on the number of illegal immigrants into the United States* deals with the effort of the United States of America to improve the border protection against the entry of illegal aliens, mostly from Mexico. The paper initially focus on the history of border enforcement and Border Patrols on the U.S.-Mexico boundary. Another chapter is devoted to historical and territorial context of the area between the U.S. city of San Diego and Mexican city of Tijuana. Consequently, the paper attempts to explain the reasons why the United States had to increase border control and devised programs to improve defense but also the promotion to the floor of Congress and the general public. Operation Gatekeeper was a part of the program, which included the area on the west coast, in the San Diego sector. The paper also stated what was involved during the operation, what was part of it. Attention is paid to the impacts that were associated with the topic of Gatekeeper . These include reducing the number of illegal crossings in the San Diego, but illegal immigrants attempt trying in another territory , as well as an increased risk for illegal immigrants in less accessible areas or the development of professional smugglers. In conclusion, the paper try to explain the connection between the Operation Gatekeeper and the implementation of NAFTA and possible falsification of statistics of Border Patrols due to the operation seemed more successful.

Klíčová slova

hraniční kontrola, pohraniční stráž, ilegální imigrace, americko-mexické vztahy, americká imigrační politika

Keywords

border enforcement, Border Patrol, illegal immigration, mexican-american relations, U.S. Immigration Policy

Rozsah práce: 65 421

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 10/5/2014

Kristýna Ochmannová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce PhDr. et Mgr. Kryštofu Kozákovi, Ph.D. za odborné rady a rodině za trpělivost.

PROJEKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno:

Kristýna Ochmannová

E-mail:

kristyna.ochmannova@seznam.cz

Semestr:

LS

Akademický rok:

2012/2013

Název práce:

Vliv Operace Gatekeeper na počet ilegálních imigrantů do USA

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok):

LS 2013/2014

Vedoucí bakalářského semináře:

PhDr. David Emler

Vedoucí práce (není povinné):

PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, Ph.D.

Zdůvodnění výběru tématu práce (5 řádek):

Nelegální imigrace do Spojených států amerických z Mexika je stále aktuálním tématem. V roce 1994 se tomu Clintonova administrativa snažila zabránit, proto vznikl projekt Operace Gatekeeper. Ohledně této operace proběhla řada diskuzí a to také na federální úrovni. V České republice na tuto problematiku není zpracováno moc studií, proto bych se tímto tématem chtěla zabývat.

Předpokládaný cíl (5 řádek):

V roce 1995 při zasedání kongresu byla Operace Gatekeeper označována za velmi úspěšnou a to jak mezi řadami republikánů, tak demokratů. Tento projekt měl také značnou podporu u veřejnosti. Nicméně již ve stejném roce se také začaly objevovat názory, že operace tak úspěšná není, protože dochází k falšování statistik a Mexičanům to nezabránilo k imigraci, i když museli překonávat hranici v horších podmínkách. Práce se také zaměří na negativní dopady spojené s implementací operace, zejména sociální a ekonomické vlivy.

Základní charakteristika tématu (10 řádek):

Sektor v San Diegu je jeden z devíti sektorů, mezi které je rozdělena hranice Spojených států amerických a Mexika. Na rozdíl od ostatních sektorů, v San Diegu tuto hranici nerozděluje prakticky žádná přírodní překážka, proto je tento sektor nejvytíženější. Mnoho ilegálních imigrantů také považovalo za nejvhodnější pro přechod oblast v okolí města San Diego. Z tohoto důvodu se Clintova administrativa rozhodla v roce 1994 zakročit a přišla s plánem Operace Gatekeeper. Výsledkem operace mělo být předejití ilegálnímu vstupu do Spojených států amerických a donutit Mexičany, kteří chtěli nelegálně imigrovat, jít dál na východ, kde pro přechod byly horší podmínky. Tento plán měl velkou podporu jak mezi politiky, tak u veřejnosti, jelikož počet nelegálních imigrantů ve Spojených státech amerických se pořád zvyšoval a největší podíl v této skupině měli právě Mexičané. I přes velkou podporu byla Operace Gatekeeper spekulativní akcí americké vlády a o její úspěšnosti se stále vedou diskuze.

Předpokládaná struktura práce (10 řádek):

Začátek práce se bude věnovat historickému kontextu a důvodům, proč vůbec Spojené státy americké přistoupily k Operaci Gatekeeper, co je vedlo k vyhrocení situace na americko-mexické hranici a válce proti ilegálním imigrantům. Dále se zaměří na samotnou implementaci operace, jak ovlivnila obyvatelé v příhraniční oblasti, jak na americké, tak na mexické straně (hranice San Diego - Tijuana). Kapitola bude věnovaná i obsahu operace, co

vše bylo její součástí - stavba ocelové zdi, zvýšení počtu pohraničních strážníků, lepší vybavení, atd. Hlavní část práce se bude zabývat dopady a výsledky implementace Operace Gatekeeper - počet ilegálních imigrantů se v dané oblasti snížil, nicméně se problém přesunul do jiných oblastí hranice, přechody dál na východ byly pro Mexičany nebezpečnější, docházelo k většímu počtu úmrtí na hranici, rozkvétal obchod profesionálních převaděčů. Závěr se zaměří na celkovou analýzu a možný vývoj do budoucna.

Základní literatura (10 nejdůležitějších titulů):

Andreas, Peter. *Border Games: policing the U.S. - Mexico divide*. Ithaca: Cornell University Press (2000).

Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, roč. 113, č. 4 (zima, 1998-1999), s. 591-615.

Cornelius, Wayne A. Controlling Unwanted Immigration: Lessons from the United States, 1993-1994. *Journal of Ethic and Migration Studies*, roč. 31, č. 4 (July, 2005), s. 775-794.

Cornelius, Wayne A. Does border enforcement deter unauthorized immigration? The case of Mexican migration to the United States of America. *Regulation and Governance* (2007), s. 139-153.

Ellingwood, Ken. *Hardline: life and death on the U.S. - Mexico border*. New York: Pantheon Books (2004).

Huspek, Michael. Production of State, Capital, and Citizenry: The case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, roč. 28, č. 2 (2001), s. 51-68.

Chavez, Leo R. *Covering Immigration: Popular images and the Politics of the Nation*. Los Angeles: Berkeley (2001).

Jardine, Matthew. Operation Gatekeeper. *Peace Review*, roč. 10, č. 3 (1998), s. 329-335.

Kozák, Kryštof. *Měkký podbříšek navěky: Důsledky asymetrie mezi Spojenými státy a Mexikem*. Praha: Dokořán (2010).

Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: the rise of the illegal alien and making of the U.S. - Mexico boundary*. New York: Routledge (2002).

Podpis studenta a datum

Kristýna Ochmannová, 6.6.2013

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Obsah

OBSAH	1
ÚVOD.....	2
HISTORIE POHRANIČNÍ OBLASTI MEXIKA A SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH.....	5
HISTORICKÝ KONTEXT SAN DIEGO-TIJUANA	9
CESTA KE GATEKEEPERU	11
TERITORIÁLNÍ KONTEXT A IMPLEMENTACE OPERACE GATEKEEPER – SAN DIEGO SEKTOR.....	13
DOPADY OPERACE GATEKEEPER	17
POČET NELEGÁLNÍCH VSTUPŮ V SAN DIEGO SEKTORU	19
„NOVÉ“ ZPŮSOBY PŘECHODU AMERICKO-MEXICKÉ HRANICE	21
DOPAD OPERACE GATEKEEPER NA ODSOUZENÍ NELEGÁLNÍCH IMIGRANTŮ.....	23
TRH PRÁCE.....	23
ÚMRTÍ NA HRANICI	25
SPOJITOST MEZI OPERACÍ GATEKEEPER A NAFTA – JEJICH VLIV NA POČET IMIGRANTŮ	26
VYŠETŘOVÁNÍ OPERACE GATEKEEPER PRO FALŠOVÁNÍ STATISTIK.....	28
ZÁVĚR	30
SUMMARY	32
POUŽITÁ LITERATURA.....	33

Úvod

„Hlavním úkolem suverénního státu je kontrola vlastních hranic. My tak nečiníme. Nekontrolovaná imigrace je hlavní hrozbou pro budoucnost této země“, řekl republikánský senátor z Wyomingu Alan Simpson. Další republikánský politik, který se zabýval problematikou ilegálních imigrantů, byl reprezentant z Kalifornie Brian Bilbray: „Od roku 1914 jsme jako národ chránili hranice ostatních států téměř v celém světě, ale největší mocnost světa si vybrala nestražit své vlastní národní teritorium“.¹ Oba politici měli na mysli situaci na jihu Spojených států amerických s Mexikem, hranice je dlouhá téměř 2.000 mil (3.200 km) a především od počátku 90. tých let se stala středem politického zájmu ve Spojených státech.

Clintonova administrativa věnovala v počátcích jen velmi malou pozornost kontrole americko-mexické hranice. Ještě na konci roku 1992 měl Clinton v plánu snížit výdaje na Border Patrol (hraniční stráž). Až na tlak republikánů v Kongresu byl donucen přijat myšlenku zvýšené obrany hranice za svou a již v roce 1993 se rozhodl navýšit počet ostražky na hranicích se slovy, že každý, kdo má oči, musí vidět, že hranice není dostatečně střežená.²

V roce 1993 probíhaly diskuze, které měly navrhnout řešení na otázku americko-mexické hranice. Součástí plánu byly operace, které měly zabezpečit nejproblémovější oblasti. Byly to *Operace Safeguard* v Tucsonu (Arizona), *Hold the Line* v El Pasu (Texas) a *Gatekeeper* v San Diegu (Kalifornie), přičemž tato práce se zaměřila především na posledně zmiňovanou operaci *Gatekeeper*.

Operace *Gatekeeper* byla zahájena v roce 1994 a zahrnovala jihozápadní část americko-mexické hranice, oblast San Diega (66 mil dlouhé pásmo od Tichého oceánu po pouště v Kalifornii). V této oblasti byla postavená nová 6 metrů vysoká ocelová zeď a byla tam vyslána téměř jedna čtvrtina všech agentů Border Patrol, kteří byli dostatečně vybavení na detekci ilegálních imigrantů. Mezi vybavení Border Patrol patřil rozsáhlý arzenál a sledovací technologie.³ Hranice mezi San Diegem a mexickým městem Tijuanou nebyla téměř rozdělena žádnou přírodní překážkou, jako tomu bylo v některých jiných částech hranice. Z tohoto důvodu přitahovala mnoho potencionálních ilegálních imigrantů, kteří

¹ Andreas, Peter. *The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era*. Political Science Quarterly, Vol. 113, No. 4 (Zima, 1998-1999), s. 594.

² Ibid

³ Huspek, Michael. *Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper*. Social Justice Vol. 28, No. 2 (2001). s. 51.

tam neměli problém hranici přejít. Dalším důvodem byla urbanizace této oblasti, ilegální imigranti přecházeli z města do města, proto pro ně bylo mnohem jednodušší se ztratit z dohledu pohraniční stráže.

San Diego se brzy stalo jednou z nejvyšších priorit ochrany hranic před ilegálními imigranty a Operace Gatekeeper velmi diskutovaným tématem, které však sebou přineslo i značnou kritiku. Na jedné straně stáli republikáni a konzervativní demokraté, kteří zastávají názor, že operace Gatekeeper stále nebyla dostačující, nelegální imigranti z Mexika se stále dostávali do Spojených států amerických a brali práci Američanům.⁴ Tato kritika především prosazuje ještě přísnější střežení hranic. Největším problémem pro tuto skupinu je tedy samotný ilegální příchod Mexičanů do Spojených států amerických.

Druhou velkou skupinou kritiků jsou lidé, kteří z velké části nepocházejí z politického prostředí. Jejich kritika je postavená na tezi, že je zbytečné utrácet miliardy ze státního rozpočtu na střežení hranic, dokud Spojené státy americké nebudou přísněji postihovat zaměstnavatele, kteří zaměstnávají načerno ilegální imigranty. Tito lidé zastávají názor, že pokud budou mít Mexičané jistotu práce ve Spojených státech, tak si vždy najdou cestu, jak se tam dostat, klidně i na více pokusů.⁵ Clintonovu administrativu na střežení hranic vidí pouze jako populistický krok, který odsune problém ilegální imigrace jinam, kde není tolik viditelný pro americké občany žijící v pohraničí. Pro tuto skupinu kritiků je nejzásadnější problém boj proti zaměstnávání ilegálních imigrantů, jen tak se zamezí tomu, aby do země Mexičané přicházeli.

Samotný Bill Clinton považoval operaci Gatekeeper ve svých počátcích za velmi úspěšnou. Dle oficiálních výstupů The United States Immigration and Naturalization Service (INS) se počet nelegálních imigrantů v této oblasti skutečně snížil. Jako dobrá zpětná vazba mohla Clintonovi sloužit i podpora Kalifornie v dalších prezidentských volbách, a to i v oblastech, které byly obvykle republikánskou baštou (např. Orange County).⁶ Negativní jevy spojené s Operací Gatekeeper se ale začaly objevovat již v následujících letech. Operace Gatekeeper byla spojovaná se zfalšováním statistik od

⁴ Hanson, Gordon H., Robertson, Raymond a Spilimbergo, Antonio. Does Border Enforcement Protect U.S. Workers from Illegal Immigration? *The Review of Economics and Statistics*, Vol. 84, No. 1 (Únor, 2002), s. 73-74.

⁵ Huspek, Michael. *Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper*. *Social Justice* Vol. 28, No. 2 (2001). s. 52.

Border Patrol, kteří tím chtěli z operace udělat úspěšnější, než ve skutečnosti byla. Dále s odsunem imigrantů dál na východ, kde opět hranice nebyla natolik střežená, ale byly tam mnohem horší podmínky na přechod. V neposlední řadě s rozmachem práce převaděčů přes hranici, takzvaných *coyotes*, jejichž zisky stoupaly se složitostí přechodů do Spojených států, atd..

Hlavními výzkumnými otázkami této práce jsou: Proč Spojené státy americké přistoupily k přísnějšímu střežení hranic? Mělo založení organizace NAFTA (North American Free Trade Agreement) vliv na urychlení procesu obrany pohraničí? Jaký měla operace Gatekeeper skutečný vliv na počet ilegálních imigrantů? Dále se práce bude zabývat rozborem, jak operace ovlivnila život v San Diegu a zmiňovanými negativními jevy (dopady), které s tímto tématem úzce souvisí. Metodologie použitá pro výzkum je kompilace primárních a sekundárních textů.

Práce se zakládá především na anglicky psané literatuře, jelikož v českém jazyce se potřebná literatura prakticky nevyskytuje. Stěžejní pro tuto práci jsou publikace Josepha Nevins (*Operation Gatekeeper: The Rise of Illegal Alien and the making of the U.S.-Mexico boundary*⁷) a Kena Ellingwooda (*Hard Line: Life and death on the U.S.-Mexico border*⁸). Oba autoři se přímo zabývají problematikou Operace Gatekeeper, její implementací a dopady. Dalšími důležitými zdroji jsou odborné články od autorů Petera Andrese, Wayne Corneliuse a Michaela Huspeka. Tito autoři se zabývají převážně dopady operace a obecně problematikou ilegální imigrace. Jejich stanoviska jsou většinou kritizující. Z podporovatelů větší kontroly hranic práce čerpá především z Peta Wilsona, Pata Buchanana a Samuela Huntingtona. V neposlední řadě se práce odkazuje na oficiální výstupy INS (Immigration and Naturalization Service), Border Patrol, Ministerstva Spravedlnosti Spojených států amerických a reporty zpracované pro Kongres.

⁶ Ham-Chande, Roberto, Rubin-Kurtzman, Jane R., Van Arsdol, Maurice D. Population in Trans-Border Regions: The Southern California-Baja California Urban System. *International Migration Review*, Vol. 30, No. 4 (Winter, 1996), s. 1037.

⁷ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002).

⁸ Ellingwood, Ken. *Hard Line: Life and death on the U.S.-Mexican border*. (New York: Pantheon, 2004).

Historie pohraniční oblasti Mexika a Spojených států amerických

Počátky tvoření americko-mexické hranice spadají do období na konci 18. století, tedy období, kdy na území Severní Ameriky probíhal imperiální boj mezi Francií, Velkou Británií, Španělskem a Spojenými státy americkými. Problematické bylo především teritorium na jihu Severní Ameriky (Louisiana, Florida, Kalifornie a Texas), které patřilo Španělsku či Francii, ale na počátku 19. století připadlo Spojeným státům americkým. V této době již USA plně prosazovaly politiku *Manifest Destiny* (teritoriální expanze), kterou chtěly uplatnit na území dnešního Mexika a Kuby.⁹

V roce 1821 získalo Mexiko nezávislost na Španělsku, což byl impuls pro Spojené státy, aby zahájily svou expanzi. Pro USA byl klíčový již zmíněný Texas, který však po odchodu Španělů náležel Mexičanům. Konflikt vedl k válce mezi lety 1846 – 1848, přičemž převaha byla na straně Spojených států amerických. V roce 1848 byl podepsán mír v Guadalupe-Hidalgo a Mexiko tímto ztratilo téměř polovinu svého území na úkor USA (odpovídá dnešním státům Kalifornie, Texas, Nové Mexiko, Wyoming, Arizona, Oklahoma, Colorado, Kansas, Utah a Nevada) a víc než 100.000 obyvatel mexického původu a 200.000 domorodých amerických obyvatel, kteří museli být integrováni a poameričtění.¹⁰ Na tomto nově získaném území docházelo k nejčastějším výtržnictvím a násilnostem ze strany původních Mexičanů i Indiánů. Americká vláda byla nucena zasáhnout a do pohraniční oblasti s Mexikem od Mexického zálivu po řeku Colorado vyslala armádu. Násilnosti však pokračovaly i po celá 50. a 60. léta 19. st. na obou stranách americko-mexické hranice. Situace se uklidnila až v 80. letech 19. st., kdy se oba státy dohodly na hraniční kontrole, která zde do té doby prakticky neexistovala.¹¹ Spojené státy se převážně zaměřovaly na imigrující Evropany než na hranici s Mexikem.

První důležitý imigrační zákon, který se zabýval jižní hranicí, byl podepsán v roce 1904. Znamenal přidělení malého množství imigračních inspektorů, aby střežili pohraniční

⁹ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 16-18.

¹⁰ Tindal, George Brown a Shi, David E. *Dějiny USA*. (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1994), s. 268-274.

¹¹ Jardine, Matthew. *Operation Gatekeeper*. *Peace Review*, 1998, vol. 10, issue 3, s. 329-333.

oblast. Přesto politické elity Spojených států až do roku 1910 nevěnovali nelegální imigraci Mexičanů moc velkou pozornost.¹²

Změna situace přišla s Mexickou revolucí. V roce 1917 musela být přijata nová legislativa týkající se imigrace. Tento zákon znamenal přísnější pravidla proto, aby mohli Mexičané imigrovat do Spojených států. Opatření však bylo kontraproduktivní, protože se velká část imigrantů rozhodla pro ilegální způsob přejítí hranice. Navíc ti z nich, co už na území USA byli, se obávali vrátit zpět do Mexika, protože už by jim nemusel být povolen následný vstup do Spojených států.¹³

Po první světové válce se Spojené státy americké obávaly z velkého přílivu evropských imigrantů, proto v roce 1921 schválily první zákon o možném počtu přistěhovalců v historii USA. Další zákon následoval v roce 1924, který ještě zpřísnil podmínky. Nicméně Evropané přistoupili k tomu, že nelegálně vstoupili do USA přes Kanadu nebo Mexiko, na které se uvedené kvóty nevztahovaly. I z tohoto důvodu byla zavedena v roce 1924 hraniční hlídka.¹⁴

Instituce hraniční hlídky se v následujících letech neustále zvětšovala, avšak geografické a sociální vazby znemožňovaly hranici plně uhlídat. Mexicko-americká hranice má okolo 2.000 mil (3.200km) a v tomto období působilo v instituce 450 strážníků na severní i jižní hranici dohromady.¹⁵ Velká část mexické pohraniční populace navíc v této době pravidelně dojížděla na americkou stranu ať už za návštěvou svých příbuzných nebo za prací. Hraniční hlídka tenhle každodenní transfer přes hranici nedokázala uhlídat, a tak většina Mexičanů cestovala přes hranici bez povolení.

Nábor Mexičanů coby pracovníků se začal rozmáhat již na konci 19. století, kdy cestovali především za zemědělstvím a farmářstvím. Na začátku 20. století se však zapojili do stavby železnice. Trend mezi lety 1900–1910 však byl, že pravidelně cestovali mezi Mexikem a Spojenými státy, tedy dojížděli pouze za prací. Po Mexické revoluci v roce 1917 se situace změnila a Mexičané již byli ochotni více cestovat za prací a dál od domova. Již od počátku 20. let však Američané začali vidět přítomnost

¹² Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 26-27.

¹³ Jardine, Matthew. *Operation Gatekeeper*. *Peace Review*, 1998, vol. 10, issue 3, s. 329-333.

¹⁴ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 27-29.

¹⁵ Cornelius, Wayne. Controlling 'Unwanted' Immigration: Lessons from the United States, 1993–2004. *Journal of Ethnic & Migration Studies*. 2005, vol. 31, issue 4, s. 775-794.

imigrantů jako přítěž, důkazem tomu mohou být již zmíněné zákony z let 1921 a 1924. Nová vlna rasistických nálad vůči Mexičanům se objevila s hospodářskou krizí. Od roku 1929 docházelo k masovým deportacím zpět do Mexika a to i u lidí, kteří se již narodili v USA.¹⁶

K mírnému uvolnění mělo dojít za druhé světové války, kdy americká vláda vymyslela v roce 1942 tzv. *Bracero Program* (pojmenovaný po španělském výrazu „Bracero“, což znamená dělník). Mexičané v tomto programu byli přijímáni do Spojených států legálně a umožnili jim pracovat, týkalo se to až 400.000 Mexičanů ročně, kteří našli uplatnění především v zemědělství. Cílem programu bylo zmenšit podíl ilegálních imigrantů. Problémem již v této době bylo, že američtí vlastníci půdy stále raději zaměstnávali ilegální imigranty, kteří pro ně byli finančně výhodnější než takzvaní *braceros* a zaměstnavatele stát jakkoliv netrestal. V roce 1952 sice prošel kongresem návrh na trestání nezákonného zaměstnávání ilegálních imigrantů, nicméně později tento návrh popřel a zaměstnavatelé tak nemohli být penalizováni. Proto i přes *Bracero program* se většina imigrantů rozhodla pro ilegální vstup. Tomuto faktu napovídají i čísla, kdy v první polovině 40. let bylo nelegálních imigrantů okolo 55.000, v druhé již přes 850.000.¹⁷

V 50. letech se objevovaly názory, že takové množství imigrantů již Spojené státy nemohou dále přijímat a společnost tento jev vnímala velmi negativně. Administrativa prezidenta Eisenhowera zpočátku nepokládala toto téma za svou prioritu, nicméně byli donuceni přistoupit k *Operaci Wetback*. Podle oficiálních údajů americké vlády mělo hned v prvním roce, kdy operace začala (1954), být zajato přes milion Mexičanů pracujících ilegálně a pokud chtěli nadále pracovat na území USA, tak museli coby *braceros*. Cílem této operace měla být větší kontrola nad imigrací, a tak pokud chyběly pracovní síly v zemědělství, zvýšil se počet legálně přijatých pracovníků z Mexika. Avšak i proti *Bracero programu* se začala objevovat opozice, podle které již po mechanizaci práce není potřeba tolika Mexičanů, takže muselo dojít k omezení počtu legálních imigrantů. To ovšem opět zvýšilo počet neoprávněných vstupů z Mexika do

¹⁶ Kemper, Robert V. Corridors of Migration: The Odyssey of Mexican Laborers, 1600-1933/Impacts of Border Enforcement on Mexican Migration. *European Review of Latin American & Caribbean Studies (Centre for Latin American Research & Documentation (CEDLA))* 2008, issue 85, s. 121-132.

¹⁷ Bickerton, Maria Elena. Prospects for a Bilateral Immigration Agreement with Mexico: Lessons from the Bracero Program. *Texas Law Review*. 2001, vol. 79, issue 4, s. 895-919.

Spojených států, *Bracero program* byl prohlášen za neúčinný a v roce 1964 došlo k jeho ukončení.¹⁸

V 60. letech 20. st. se vývoj na hranici mezi Mexikem a Spojenými státy příliš nevyvíjel, ačkoliv počet ilegálních imigrantů neustále stoupal. V tomto období se výrazně zvýšily sociální rozdíly mezi oběma zeměmi a mnoho Mexičanů vidělo příchodem do USA naději na lepší život. Nicméně kongres ve Washingtonu pokládal kontrolu hranic především za problém amerických států sousedících s Mexikem a proto nechtěl vynakládat příliš prostředků na její zabezpečení. V tomto období byly veškeré náklady na hraniční hlídky menší než na policejní úřad středně velkého amerického města.¹⁹ Od 70. let se však problémy s ilegálními imigranty začali zabývat i na federální úrovni. Příkladem tomu je výrok generální prokurátora prezidenta Geralda Forda Williama Saxbeho, který v roce 1974 upozorňoval, že zvyšující se sociální náklady na ilegální imigranty povedou k velké národní krizi. V 70. letech se proto mluvilo o vlně *neo-restrictionism*, který byl zapříčiněný alarmujícími rétorickými výhrůzkami ze strany státníků jako ten od Williama Saxbeho.²⁰ Politická rétorika měla velký vliv i na veřejné mínění, které se na konci dekády začalo stavět negativně k imigraci. Důkazem tomu byl i film *Borderline* natočený v roce 1980, který se zabýval problematikou hranice v San Diegu, o velkém množství Mexičanů putujících nelegálně na území Spojených států a o bezmocnosti hraniční stráže je jakkoliv zastavit.²¹

Až do roku 1986 se nepodařilo americké legislativě prosadit zákon, který by trestal zaměstnávání ilegálních imigrantů. Až v tomto roce prošel kongresem *Immigration Reform and Control Act*, který znamenal politiku „cukru a biče“. Imigranti, kteří již pobývali na území Spojených států od roku 1982, si mohli požádat o amnestii, zatímco zaměstnavatelé, kteří vědomě zaměstnávali ilegální imigranty, byli poprvé předmětem federálního stíhání. Díky *Immigration Reform and Control Act (IRCA)* získalo víc než 2 miliony Mexičanů amnestii, nicméně restrikce vůči zaměstnavatelům nebyli prakticky prosazovány.²²

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Cornelius, Wayne. Controlling 'Unwanted' Immigration: Lessons from the United States, 1993–2004. *Journal of Ethnic & Migration Studies*. 2005, vol. 31, issue 4, s. 775-794.

²⁰ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 112-114.

²¹ Ellingwood, Ken. *Hard Line: Life and death on the U.S.-Mexican border*. (New York: Pantheon, 2004), s. 24-25.

²² Ibid.

Až do počátku *Operace Gatekeeper* neměly Spojené státy americké přesně určené plány toho, jak bojovat proti ilegální imigraci z mexické části hranice. Do té doby se uplatňovala politika „otáčivých dveří“, která se řídila především ekonomickými zájmy země. Příkladem tomu jsou již zmíněný *Bracero program* a *Operace Wetback*. Pohraniční hlídka měla jen velmi malé kompetence a prostředky, aby situaci jakkoliv řešila. Ačkoliv jejich prací mělo být zadržovat ilegální imigranty a posílat zpátky do Mexika, jejich hlavním úkolem momentálně bylo alespoň udržet počet těch, kteří už ve Spojených státech žili.²³

Historický kontext San Diego-Tijuana

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, tak od 70. let 20. st. se začala problematikou ilegální imigrace z Mexika zabývat federální vláda i americká společnost. V této době se však zdálo, že jižní Kalifornie, konkrétněji San Diego, byla pozadu vůči Washingtonu D.C., co se týče legislativy proti ilegální imigraci a obraně hranic a San Diego tak příliš nereagovalo na federální politický vývoj. Město sice zavedlo v roce 1971 legislativu, která umožňovala pokutovat zaměstnavatele, kteří vědomě zaměstnávali ilegální imigranty (tento dokument také sloužil jako předloha pro federální zákon z roku 1986 IRCA), ale prosazování jakékoliv další legislativy bylo znemožňováno velkým počtem mexických Američanů takzvaných *Chicanos*, pro které nebylo prioritou větší ochrana hranice.²⁴ Panující nálada se odrážela i v lokálních denících ze San Diega, kde oproti celonárodním deníkům se zde nezvýšil výskyt článků zabývajících se problematikou ilegální imigrace.

Na konci 70. let se v regionu San Diega začala rychle zvyšovat kriminalita, za kterou byli z velké části zodpovědní mexičtí přistěhovalci. Starosta města Pete Wilson v roce 1977 žádal tehdejšího prezidenta Spojených států Jimmyho Cartera o „federální pomoc s ekonomikou a kriminalitou způsobenou velkým příbytkem ilegálních imigrantů“.²⁵ Dalším kritikem se stal kongresman za oblast San Diega Lionel Van Deerlin, který obviňoval ilegální imigranty, že způsobují vysokou nezaměstnanost v regionu a zneužívají sociální systém. V tomto období se i změnila role lokálního tisku, která čím

²³ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 35-37.

²⁴ Ibid 70-71

dál tím víc diskutovala o tématu a volala po zvýšené ochraně hranice v blízkosti města San Diego a po zvýšení počtu Border Patrol.

V období na konci 70. let 20. st. se již na federální úrovni mluvilo o budování vysoké zdi na hranici mezi Spojenými státy a Mexikem. Zeď se měla stavět v Texasu mezi El Pasem a Ciudad Juárez, druhá část měla být mezi městy San Digo a Tijuana v Kalifornii. Obzvláště v Kalifornii již panoval negativní postoj vůči imigrantům a nápad si našel mnoho příznivců jak mezi obyvateli San Diega, tak mezi místními politiky – například senátor za Kalifornii Goerge Deukmejian šel se svou teorií ještě dál, když chtěl mezi zmíněnými městy vybudovat 14 mílí (22km) dlouhou vojenskou rezervaci.²⁶ Průzkumy ukázali, že až 89 % obyvatel San Diega podporovalo trestání zaměstnavatelů, kteří vědomě zaměstnávali ilegální imigranty, a 64 % souhlasilo s oplocením na hranici.²⁷

Stavba zdi si za Carterovy administrativy nenašla dostatečnou podporu a mnozí ji považovali za velmi kontroverzní. Velká část kongresmanů a senátorů z ostatních států pokládala jakékoliv další opatření na stavbu a opravu plotu za zbytečné a neefektivní a obávali se zhoršení vztahů mezi Spojenými státy a Mexikem. Proti návrhu také protestovali *Chicanos*.

Vůči neschopnosti federální vlády zasáhnout se v jižní Kalifornii stále více objevovala kritika, navzdory stále se zvyšujícímu počtu ilegálních imigrantů, kteří proudili do Spojených států. Náklady na kontrolu hranice se reálně snižovaly, zatímco většina obyvatel Kalifornie požadovala navyšování. A ačkoliv docházelo k jistým opravám plotu na hranici, tak netrvalo dlouho a v plotu se objevily díry, přes které nebyl problém projít dál.

Situace se ještě zhoršila v druhé polovině 80. let, kdy se Mexiko nacházelo v ekonomické recesi. Krize zapříčinila ještě větší nárůst pokusů o ilegální vstup a ještě větší kritiku federální vlády ze strany politiků Kalifornie a San Diega, že není schopná ohlídat svou vlastní hranici před ilegálními imigranty a pašování drog.²⁸ Opět se objevovaly hlasy za stavbu ocelové zdi, která by zamezila neoprávněnému vstupu do

²⁵ Laabs, Jennifer J. Pete Wilson denies wrongdoing in tax problem with undocumented worker. *Personnel Journal*. 1995, vol. 74, issue 6, s. 12.

²⁶ Harrison, Donald H. Military. Area Urged At Border. *The San Diego Union*, (1977, 29.března).

²⁷ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and makind of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 71-73.

²⁸ Ellingwood, Ken. *Hard Line: Life and death on the U.S.-Mexican border*. (New York: Pantheon, 2004), s. 28-31.

Spojených států a opět si tento návrh nezískal dostatečnou podporu ve Washingtonu D.C. Pro toto období bylo také charakteristické stále se zvětšující propast mezi pohraničními státy s Mexikem a zbytkem USA o chápání národní identity. V hraničních státech se stále více mluvilo o americkém národu, kultuře, rozdílu mezi námi a jimi, zatímco ostatní státy podobnému smýšlení zcela nerozuměly.

Cesta ke Gatekeeperu

Na počátku 90. let Kalifornie procházela těžkou ekonomickou krizí, která ještě prohloubila rozdíly mezi bohatými a chudými a zvýšila se antipatie k nelegálním imigrantům především z Mexika. I proto se stala Kalifornie hlavním státem, který používal negativní kampaň vůči *Chicanos* a upozorňoval na negativní jevy, které sebou masová imigrace přinášela. Hlavním představitel zmíněného proudu se stal bývalý starosta San Diega a toho času guvernér Kalifornie Pete Wilson, který kandidoval za republikánskou stranu. Wilson poukazoval na to, že za krizi v Kalifornii mohou z velké části ilegální imigranti, na které se musely vydávat velké prostředky ze státního rozpočtu. Po federální vládě požadoval, aby zastřešila část nákladů spojených se sociálním programem pro imigranty a opět kritizoval neschopnost vlády ochránit hranici.²⁹

Na stranu Wilsona se zanedlouho přidali další kalifornští republikáni, snažili se prosadit restriktce a podporovali boj proti mexickým ilegálním imigrantům. Svým negativním postojem ovlivňovali republikáni širokou veřejnost, které se nelíbilo, že kvůli výdajům na vzdělání a zdravotnictví na imigranty již nezůstávají dostatečné prostředky na ně. Jedním z návrhů dokonce bylo prosadit na federální úrovni, aby dítě narozené ve Spojených státech dvěma ilegálními imigranty nezískalo americké občanství.³⁰ Návrh sice neprošel kongresem, ale poukazoval na stále se zvyšující negativní postoj občanů Kalifornie vůči imigrantům vůbec.

Téma kontroly hranice a ilegální imigrace se stala jedním z hlavních bodů republikánské kampaně ve federálních volbách v roce 1992. Tehdejší kandidát na prezidenta Pat Buchanan převzal negativní rétoriku svých kalifornských kolegů ze strany a prosazoval, aby federální vláda zajistila zabezpečení jižní hranice. Pat

²⁹ Wilson, Pete. Securing our nation's borders. *Vital Speeches of the Day*. 1994, vol. 60, issue 17, s. 534-536.

Buchanan však volby prohrál a novým prezidentem Spojených států se stal Bill Clinton. Pro Clintona z počátku jeho volebního období nebyla prioritou zvyšovat prostředky pro kontrolu hranic, naopak požadoval snížit náklady i počet pohraničních strážníků.³¹

Velkým kritikem postojů Clintona byl Pete Wilson, jenž prohlásil: „Masivní ilegální imigrace bude pokračovat tak dlouho, dokud ji bude federální vláda odměňovat. Proč vůbec máme pohraniční stráž a INS (Immigration and Naturalization Service), když pokračujeme v šíleném poskytování odměn pro ilegální přistěhovalce, kteří porušují imigrační zákony Spojených států amerických?“³²

Podobné výroky Wilsona byly čím dál tím častější a získávali větší podporu i na federální úrovni. Toto téma souviselo i s neustálou ekonomickou recesí v celých Spojených státech, takže ačkoliv Clinton nechtěl příliš zasahovat do kontroly hranic, veřejné mínění ho donutilo přehodnotit stanovisko, jelikož demokraté ztráceli podporu a naopak převahu získávali republikáni, pro které znamenalo zabezpečení hranic hlavní národní zájem.

Již v roce 1993 přijal Clinton republikánské názory za vlastní a věnoval mnohem větší pozornost obraně hranice, například podpořil zvýšení počtu pohraničních strážníků, aby ztížili nepovolené proniknutí Mexičanů na území Spojených států.³³ I v Kalifornii se demokraté začali zaměřovat na podobný postoj, jako měl Bill Clinton, ačkoliv ani pro ně to do té doby nebylo prioritou. V roce 1993 vznikaly různé návrhy ze strany demokratů i republikánů na to, jak správně zabezpečit Kalifornii, které byly stále více restriktivnější.

Zmíněné návrhy měly velkou podporu kalifornské společnosti. Dle průzkumu z roku 1993 vyplynulo, že 74 % obyvatel Kalifornie si myslí, že nelegální přistěhovalci mají negativní dopad na stát a jsou jednou z příčin ekonomické recese země a až 81 % procent bělochů nehispánského původu považovalo ilegální imigranty za velmi závažný problém.³⁴ Výsledky průzkumu znamenaly největší nesouhlas s imigrací za posledních 80 let.

³⁰ Návrh republikánského kongresmana Eltona Galleglyho, představený kongresu v říjnu 1991.

³¹ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4 (Winter, 1998-1999), s 594-595.

³² Wilson, Pete. Why Does the U.S. Government Continue to Reward Illegal Immigration...At Such Cost to the American People? *New York Times*, (1993, 13.srpna).

³³ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4 (Winter, 1998-1999), s 594-595.

³⁴ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 88-90.

Podobné problémy jaké měli v San Diegu, se objevovaly i v texaském El Pasu. V září roku 1993 se zde rozjel projekt nazván *Operation Blockade* (později přejmenován na *Hold the Line*). Tento projekt zcela změnil strategii střežení hranice. Border Patrol se již nezaměřovali na odchyťování Mexičanů za hraniční čarou, ale rozhodli se pro preventivní řešení – přes čtyři sta agentů viditelně bránilo hranici, aby se imigranti báli čáru překročit. *Operace Blockade* téměř okamžitě vykazovala dobré výsledky a snahou politiků z Kalifornie bylo zavést podobnou operaci i mezi San Diegem a Tijuanou.³⁵ Proti této operaci se však postavila i velká část kritiků, kteří se obávali, že se tím zhorší bilaterální vztahy s Mexikem, což nebylo strategické kvůli obchodování skrze nově vznikající NAFTA organizaci (North American Free Trade Agreement).

I přes opozici k *Operaci Blockade* musel Clinton proaktivně reagovat i na situaci v Kalifornii, protože se velké části republikánů i demokratů zdálo, že jeho kroky v oblasti obrany hranice nejsou dostatečné a Clinton tak ztrácel podporu. V roce 1994 Clinton v Kalifornii prosadil zákon *SOS* (Save our State – Zachraňme náš stát) nebo také *Proposition 187*. *SOS* měl zabránit využívání sociálních výhod ilegálními imigranty, jednalo se především o vzdělání a služby ve zdravotnictví.³⁶ *Proposition 187* podpořil ve své volební kampani v roce 1994 Pete Wilson, díky němu pak získal návrh i podporu obyvatel Kalifornie.³⁷ Operace, která by se podobala *Hold the Line* v Texasu, byla již dalším krokem, který přišel v říjnu roku 1994 – *Operace Gatekeeper*.

Teritoriální kontext a Implementace Operace Gatekeeper – San Diego sektor

San Diego je jedním z devíti sektorů, které pokrývají americko-mexickou hranici, z celkových 2.000 mil (cca 3.200km) má 66 mil (cca 106km) na starosti právě San Diego sektor. Toto území se nachází na západě Spojených států amerických, od Pacifického oceánu, a pokračuje dále na východ až po pohoří Otay Mountain. Oblast je charakteristická tím, že zde není prakticky žádná přírodní překážka mezi Mexikem a USA, je to nejvíce urbanizované teritorium, lehko dostupné. Proto ji mnozí Mexičané považovali za nejjednodušší způsob, jak se dostat na druhou stranu hranice. Hraniční přechody jsou zde dlouhodobě ty nejvytíženější.

³⁵ Wilson, Pete. Securing our nation's borders. *Vital Speeches of the Day*. 1994, vol. 60, issue 17, s. 534-536.

³⁶ Frayne, Gabriel Jr. Race for Latino California. *Nation*. 1998, vol. 267, issue 13, s. 21-24.

Jak již bylo zmíněno, oblast u západního pobřeží byla i oblíbenou lokalitou pro vstup ilegálních imigrantů. Hraniční hlídka zde zaznamenávala tradičně největší výskyt nezákonných vniknutí. Stanice Imperial Beach, která se nachází přesně mezi městy San Diego a Tijuana a je pouze jednou z částí San Diego sektoru, měla v roce 1993 větší počet nelegálních vtupů než kterýkoliv jiné sektory dohromady, s výjimkou El Pasa v Texasu.³⁸ Mnozí Mexičané využívali velké urbanizace v této oblasti. Ve chvíli, kdy překročili hranici, již nebylo těžké se Border Patrol ztratit v ulicích města San Diego. Na rozdíl od ostatních částí hranice, mezi San Diegem a Tijuanou neexistuje téměř žádná přírodní překážka. Lidé zde v minulosti vybudovali oplocení, které však postupem času mělo takové díry, že přes ně přejížděly i auta.³⁹ Až do Operace Gatekeeper na tomto území působilo jen malé množství pohraničnicků a hranici chybělo jakékoliv osvětlení, takže neměli šanci přechod, obzvláště v nočních hodinách, uhlídat.

Podobnou strategii však mohli uplatňovat pouze na 22 km území od oceánu, na zbývajících 83 km se rozkládá pohoří – Otay Mountain, kde překročení hranice je daleko obtížnější a pouště. Tato východní oblast sektoru San Diego je typická obrovskými teplotními výkyvy, žádnou infrastrukturou a obtížnými přírodními podmínky. Cestování zde znamenalo pro ilegální imigranty velké nebezpečí, proto se zde před Operací Gatekeeper téměř nevyskytovali.

První náznaky na zlepšení ochrany hranice přišly už v průběhu roku 1993. Sektor v San Diegu si prosadil stavbu ocelové zdi, která znemožnila přejezd hranice autem a určila demarkační linii mezi Mexikem a Spojenými státy. Na stavbě zdi se podílelo i Ministerstvo Obrany, které zde použilo několik „know-how“ z války ve Vietnamu.⁴⁰ Začátek zdi byl postaven ještě v oceánu a pokračoval dál, aby oddělil americkou a mexickou urbanizaci na západním pobřeží u Tichého oceánu. Postavená zeď ukončila noční ilegální imigraci skrz děravý plot. Součástí této fáze obrany hranice bylo i lepší osvětlení a stavba silnic podél zdi, aby byla oblast lépe přístupná pro pohraniční stráž.

Na přelomu let 1993 a 1994 se událo několik událostí, které napomohly k dalšímu rozvoji střežení americko-mexické hranice v sektoru San Diego. Na konci roku 1993

³⁷ Balin, Bryan J. *State Immigration Legislation and Immigrant Flow: An Analysis. The Johns Hopkins University School of Advanced International Studies*, (Březen, 2008).

³⁸ The United States Department of Justice. *Operation Gatekeeper: Background to the office of the Inspector general investigation*, dispozici na: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp01.htm>.

³⁹ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 72.

byla zavedena již zmíněná *Operace Hold The Line*, která okamžitě omezila počet ilegálních vstupů v sektoru El Paso. Snížený počet nelegálních imigrantů na území znamenal i snížený počet kriminality.⁴¹ Velkou kriminalitou přistěhovalců trpělo i San Diego, kde místní obyvatelé čelili každodennímu vykrádání. I proto měl tento dopad *Operace Hold The Line* velký vliv na prosazování Operace Gatekeeper.

Dalšími událostmi bylo prosazení zákona *Proposition 187* v roce 1994, který zamezil přístup k sociálním výhodám nelegálním přistěhovalcům. Uvedení zákona do praxe se stalo součástí volebního boje na kalifornského gubernátora a republikán Pete Wilson přislíbil i zavedení operace na území Kalifornie.⁴² V roce 1994 byl také prosazen zákon *Violent Crime Control and Law Enforcement Act*, který znamenal navýšení státních výdajů pro pohraniční stráž a na jejich lepší vybavení, aby mohli lépe reagovat na zvyšující se kriminalitu v pohraničních oblastech.⁴³

V průběhu roku 1994 už také Border Patrol měli za úkol propracovat novou strategii na střežení hranice, která by se podobala *Operaci Hold The Line*. Do té doby neměla obrana hranice na území sektoru San Diego přesně daná pravidla. Největší počet pohraniční stráže sice bylo koncentrováno do nejvytíženějšího místa – Imperial Beach, ale agenti zde neměli přesně dané místo, které mají střežit, a často jejich chráněný úsek byl delší, než mohli zvládnout. Agentům tato strategie do jisté míry vyhovovala, protože zde nebyla téměř žádná kontrola nadřízeného a jejich úkolem „pouze“ bylo odchytil co největší počet lidí. Nová strategie Border Patrol byla představena 1. října 1994 jako Operace Gatekeeper. Cílem Gatekeeperu bylo zajištění celé hranice mezi Mexikem a Spojenými státy na území San Diego sektoru. Implementace měla začít přímo na Imperial Beach, kde byla situace nejvážnější, a postupně se měla dál rozšiřovat na východ.

Jedním z hlavních bodů strategie bylo velké navýšení počtu pohraničních strážníků v oblasti Imperial Beach.⁴⁴ Ti však byli často převeleni z jiných oblastí sektoru San

⁴⁰ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 596-597.

⁴¹ The United States Department of Justice. *Operation Gatekeeper: Background to the office of the Inspector general investigation*, dispozici na: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp01.htm>.

⁴² Frayne, Gabriel Jr. Race for Latino California. *Nation*. 1998, vol. 267, issue 13, s. 21-24.

⁴³ The United States Department of Justice. *Operation Gatekeeper: Background to the office of the Inspector general investigation*, dispozici na: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp01.htm>.

⁴⁴ The United States Department of Justice. *Operation Gatekeeper: An Investigation Into Allegations of Fraud and Misconduct*, (Červenec, 1998), dispozici na: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/exec.htm>.

Diego, jelikož tak velký počet vyškolených Border Patrol by nikde nenašli. Ani navýšený počet však nestačil na pokrytí nově vznikajících plánů, agenti proto byli donuceni přistoupit na šest pracovních dní v týdnu.

Dalším bodem Operace Gatekeeper bylo nové strategické rozmístění hraničních agentů, kteří byli rozmístěni do tří sekcí. První sekce měla na starosti oblast přímo u hraniční čáry. Agenti zde měli přesně určené teritorium, které obstarávali. Tato část strážníků měla především působit na ilegální imigranty preventivně, když uvidí velké množství „hlídačů“ hranice, budou se bát na území Spojených států vkročit. První sekce tak měla hlavně za úkol hlídat svou část a případně nahlásit kolegům, že někdo pronikl za hranici, jejich prací primárně nebylo je chytat.⁴⁵ Druhá a třetí sekce byly rozmístěné dál od hranice, jejich teritorium už nebylo tak přesně definováno a mohly se svobodněji pohybovat. Tyto dvě složky již byly zodpovědné za přímé odchyťávání ilegálních přistěhovalců, kterým se povedlo překročit hranici.⁴⁶ Strategie nového rozmístění pohraničních strážníků byla od počátku velmi diskutabilní. Velkému počtu agentů byla přidělena první sekce přímo u hranice, kde se nemohli volně pohybovat a vlastně nevykonávali svou původní práci – odchyťávat nelegální imigranty. Za původního systému měli agenti větší volnost a jejich práce nebyla tak ostře sledována, proto jí velká část kritizovala a považovala za politický výmysl Washingtonu D.C..

Plán na realizaci Operace Gatekeeper také zahrnoval nové vybavení, které mělo lépe zabezpečit hranici. Mezi to patřilo například osvětlení, které se používá na stadionech. Světlo mělo v noci pomáhat agentům, aby viděli případné pokusy o nelegální vstup, zároveň i agenti byli mezi sebou lépe vidět, takže se nestávalo, že by se kryli v hlídaném území.⁴⁷ Dalším novým vybavením byla instalace sledovacího videa, které natáčelo 24 hodin denně a bylo napojené na seizmické a magnetické senzory rozmístěné podél hranice. Agentům byly také přiděleny nová rádia a vysílačky, které umožňovaly lepší komunikaci a informovanost o případných nelegálních vstupech. Pro lepší pohyb v blízkosti hranice byla částečně postavená nová zpevněná cesta a na zbytek hůře přístupného terénu měli Border Patrol k dispozici nové terénní SUV auta.⁴⁸

⁴⁵ CRS Report for Congress. *Border Security: Barriers Along the U.S. International Border*, (Leden, 2008), k dispozici na: <http://fpc.state.gov/documents/organization/102645.pdf>.

⁴⁶ Ibid

⁴⁷ Cornelius, Wayne. Controlling 'Unwanted' Immigration: Lessons from the United States, 1993–2004. *Journal of Ethnic & Migration Studies*. 2005, vol. 31, issue 4, s. 779.

⁴⁸ Ibid, s. 779-780.

Nápomoci lepší obraně hranice mělo i vytvoření nové počítačové databáze zvané „IDENT“. Do programu byly nahrávány otisky prstů, fotografie obličeje a osobní informace od každého odchyteného imigranta, který do země vstoupil nezákonně.⁴⁹ IDENT měl být důležitý obzvláště v identifikaci takzvaných profesionálních převaděčů. Ti si nechávali platit za to, že pomáhali překročit potencionálním ilegálním imigrantům americko-mexickou hranici. Jejich odchytení však bylo se zvýšenou frekvencí přechodů mnohem pravděpodobnější.

Ačkoliv na realistické hodnocení implementace Operace Gatekeeper byl zapotřebí nějaký čas, INS ho podobně jako *Operaci Hold The Line* prohlásila téměř okamžitě za velký úspěch. Celý projekt byl velmi mediálně sledován, což vyhovovalo prezidentovi Clintonovi. Kritici ho obviňovali, že pro něj to byl pouze taktický plán před volbami. Kalifornie je dost velký stát na to, aby o něj v prezidentských volbách přišel, proto chtěl obyvatelům státu dokázat, že problematiku ilegálních imigrantů považuje za vážný problém a je potřeba ho řešit. Zájemem médií si získal i podporu Kongresu, který tak mohl sledovat, že vynaložené prostředky se podařilo implementovat.

Dopady Operace Gatekeeper

První fáze Operace Gatekeeper se zaměřila na nejvíce urbanizovanou část San Diego sektoru, oblast Imperial Beach, která byla nejpřístupnější pro vstup nelegálních imigrantů.⁵⁰ INS očekávala, že velká část potencionálních imigrantů nebude chtít riskovat přechod přes pohoří Otay Mountain, která se nacházela dál na východ, ale pro imigranty znamenala mnohem těžší podmínky a velké nebezpečí. Gatekeeper téměř okamžitě zaznamenal velký pokles pokusů o nelegální přechod a snižené byly i počty odchytených osob, avšak stejně rychle se i navýšil počet lidí, kteří se přesunuli dál na východ. Mnoho Mexičanů už nechtělo riskovat přechod samotní, proto jedním z dopadů operace bylo i navýšené používání profesionálních převaděčů přes hranici, *coyotes*.⁵¹ Proti nim byla zaměřená i *Operace Disruption*, která vznikla v květnu roku 1995. Tato operace byla součástí širšího plánu Gatekeeperu. Rok po vzniku Operace Gatekeeper

⁴⁹ The United States Department of Justice. *Operation Gatekeeper: Background to the office of the Inspector general investigation*, k dispozici na: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp01.htm>.

⁵⁰ Palafox, Jose. Introduction to "Gatekeeper's State: Immigration and Boundary Policing in an Era of Globalization". *Social Justice*, 2/2001.

⁵¹ Ellingwood, Ken. *Hard Line: Life and death on the U.S.-Mexican border*. (New York: Pantheon, 2004), s. 44-46.

oznámil prezident Bill Clinton druhou fází. V říjnu 1995 byla zahájena druhá část, která zahrnovala vznik prvního Imigračního soudu, který se nacházel přímo na americko-mexické hranici v San Diegu. Součástí tohoto plánu byl již zmíněný IDENT softwarový program. V roce 1996 se postupně začaly navyšovat finance pro INS a Border Patrol ze státní pokladny. Vzrostl počet pohraničních strážníků i jejich potřebné vybavení. INS díky těmto novým prostředkům mohla zabezpečit hranici dál na východ, kam imigranti postupně přemísťovali svůj zájem.⁵² V roce 1997 byla zahájena třetí fáze Operace Gatekeeper, která již zahrnovala přesun do vedlejšího sektoru mimo San Diego.⁵³

Velké finanční prostředky pro INS byly o to viditelnější a pozorovanější, vzhledem k tomu, že ostatní federální agentury čelili úsporám a propouštěním. Oddělení pohraničních strážníků a imigračních úředníků se brzy staly nejrychleji rostoucími z celého federálního aparátu.⁵⁴ Ačkoliv pro vládu Billa Clintona bylo typické méně federálních výdajů a větší volnost pro jednotlivé státy, obrana hranice a imigrační kontroly byly výjimkou.

Implementace Operace Gatekeeper byla dle INS považována za velký úspěch. Svoji funkčnost dokazovali například počtem odchycených nelegálních imigrantů. Před Gatekeeperem byla víc než polovina osob odchycena v San Diego sektoru. Po Gatekeeperu byly tato čísla nejnižší za posledních 17 let a z celkového počtu z celé americko-mexické hranice již sektor odchytil pouze 16 %. Dalším faktorem, podle kterého dokazovali úspěšnost operace, byla kriminalita v pohraničních oblastech. Velkou kriminalitou trpěli pohraniční obyvatelé na každodenní bázi a to především na straně Spojených států. Po implementaci dle policejních statistik tato kriminalita klesla až o 30 %.⁵⁵ Zmíněné faktory jsou jen příklady toho, co implementace Gatekeeperu sebou přinesla. Ostatní dopady jsou tématem této kapitoly a budou diskutovány v následujících podkapitolách.

⁵² Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 125-126.

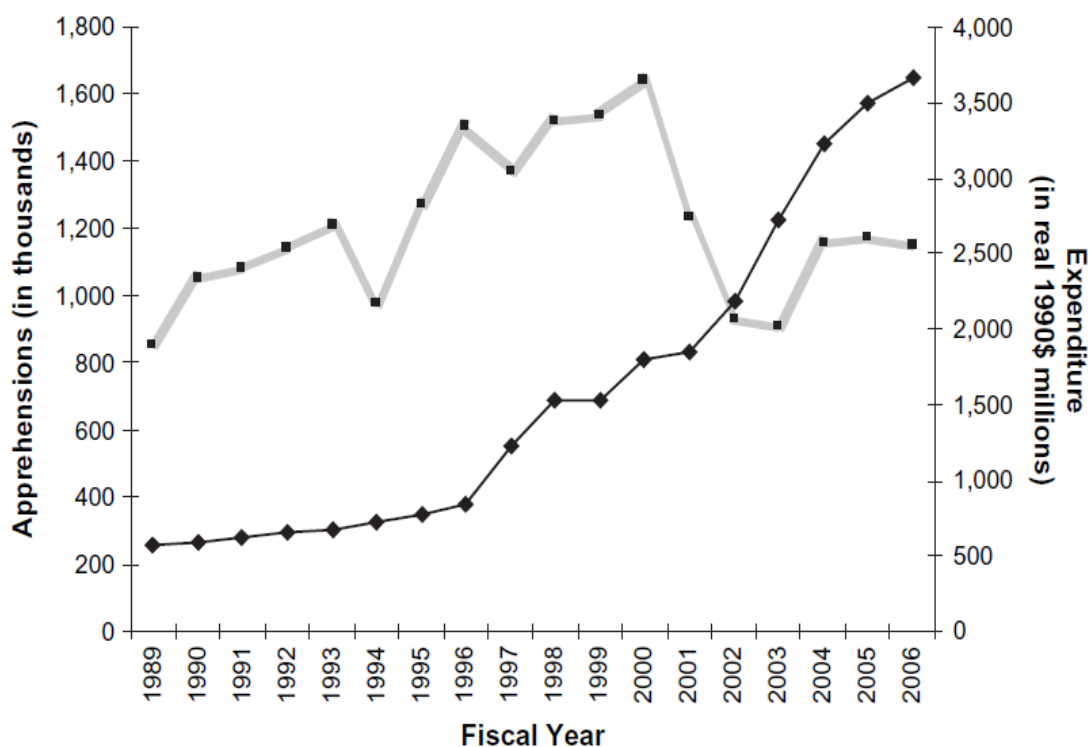
⁵³ U.S. Department of Justice. *Border Patrol Operations and Staffing*, (Duben 1999), k dispozici na: <http://www.uscis.gov/sites/default/files/files/testimony/990427.pdf>.

⁵⁴ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 595.

⁵⁵ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s.126-127.

Počet nelegálních vstupů v San Diego sektoru

Počet odchytených nelegálních imigrantů se v San Diegu několikanásobně snížil, ihned po implementaci první fáze Operace Gatekeeper. Od roku 1994 (ještě před operací) po rok 2000 zaznamenali Border Patrol pokles téměř 67 %, z 450.000 odchytení na 151.000 za fiskální rok 2000.⁵⁶ Pokud se však zaměříme na celou jihozápadní hranici mezi Spojenými státy americkými a Mexikem, tak zde byl trend opačný. Narůst odchytnutých nezákonných přistěhovalců činil 68 %, z 1.000.000 v roce 1994 na 1.600.000 v roce 2000.⁵⁷

Počet odchytených ilegálních imigrantů a výdaje na Border Patrol⁵⁸

V grafu je znázorněn počet odchytených ilegálních imigrantů v jihozápadní části hranice mezi Spojenými státy a Mexikem, kde je patrné, že od roku 1994, kdy začala první fáze implementace Operace Gatekeeper, tak množství odchytených pokusů o

⁵⁶ U.S. Department of Justice. Enforcement Initiatives against Drug smuggling in Southern California, (Duben 2001), k dispozici na: <http://www.uscis.gov/sites/default/files/files/pressrelease/testtrg.pdf>.

⁵⁷ United States Border Patrol. Total Illegal Alien Apprehensions By Fiscal Year, (Říjen, 2013), k dispozici na: <http://www.cbp.gov/sites/default/files/documents/U.S.%20Border%20Patrol%20Fiscal%20Year%20Apprehension%20Statistics%201960-2013.pdf>.

nelegální vstup mírně vzrůstalo. Tento jev však pokračoval přibližně do roku 2000, kdy jejich počty začaly opět klesat. Z uvedených čísel vyplývá, že Operací Gatekeeper se snížil počet ilegálních imigrantů putujících v oblasti Imperial Beach, tedy z nejméně zalidněné části San Diego sektoru. Nicméně při pohledu na celý region je zřetelné, že se migranti přesunuli dál na východ, do méně přístupných oblastí. Zároveň je pravděpodobné, že sníženým počtem odchycených imigrantů od roku 2001, se již potencionální imigranti naučili, jak obcházet implementované taktiky z Operace Gatekeeper, a proto se jich větší počet dostal do Spojených států bez zadržení pohraniční strážě.

Ztížené podmínky pro vstup do Spojených států změnily i politiku pobytu Mexičanů na území Spojených států. Do Operace Gatekeeper bylo pro mnoho z nich typické, že přicestovali do USA pouze za sezónní prací, obzvláště pro ty, co pracovali v zemědělství. Na druhou část roku odjeli zpět za svou rodinou do Mexika, tudíž ani oni nepřetrvávali trvale ve Spojených státech. Ve chvíli, kdy se stal přechod mnohem náročnější a mnohdy i dražší, většina Mexičanů se rozhodla se již nevracet do Mexika a dlouhodobě zůstat ve Spojených státech, případně zde nechat nelegálně přicestovat i celou svou rodinu. V roce 1992 bylo téměř 20 % Mexičanů, kteří přijeli do USA na méně než 6 měsíců, v roce 1997 tento počet klesl 15 % a v roce 2000 jich bylo pouze 7 %, kteří chtěli riskovat odchycení na hranici a následnou deportaci.⁵⁹ Dle Wayne Corneliuse se tato data jen těžko dokazují, jelikož neexistuje žádný oficiální počet ilegálních imigrantů na území Spojených států, ale odhaduje se, že v roce 2002 tvořila mexická komunita téměř 60 % všech imigrantů (5,3 milionů), což znamenalo značný nárůst oproti roku 1992. I proto se tento bod považuje za velmi diskutabilní a do značné míry kontraproduktivní, jelikož se tím spíše počet Mexičanů v USA zvyšuje, než naopak.⁶⁰

⁵⁸ Cornelius, Wayne A. a Salehyan, Idean. Does border enforcement deter unauthorized immigration? The case of Mexican migration to the United States of America. *Regulation & Governance*, 2007, No. 1., s. 143.

⁵⁹ Cornelius, Wayne. Controlling 'Unwanted' Immigration: Lessons from the United States, 1993–2004. *Journal of Ethnic & Migration Studies*, 2005, vol. 31, issue 4, s. 782.

⁶⁰ Ibid

„Nové“ způsoby přechodu americko-mexické hranice

Tato podkapitola se věnuje „novými“ taktikami, které využívali Mexičané pro přechod do Spojených států, po implementaci Operace Gatekeeper, kdy se celý proces značně ztížil. „Nové“ je dáno do uvozovek, jelikož jednotlivé nápady již byly používány v minulosti, ale od roku 1994 se o nich začalo více mluvit a byly častěji využívány, proto i musely projít nějakým vývojem.

V období před Gatekeeperem bylo pro velkou část nezákonných vstupů typické, že se imigranti dostávali přes hranici sami bez cizí pomoci, jen malý počet využíval práci lokálních převaděčů. Když byly znepřístupněny tradiční cesty, kudy imigranti vnikali do Spojených států, museli se přesunout dál na východ, kde bylo překročení daleko náročnější a nebezpečnější. Právě z tohoto důvodu zde vznikl prostor pro uplatnění *coyotes*, kteří byli lépe připraveni na nepřístupný terén a pomáhali tak lidem za úplatek překročit hranici. Jelikož i pro ně to znamenalo větší pravděpodobnost odchycení, cena za převedení se neustále zvyšovala. Před Gatekeeperem se pohybovala okolo 140 dolarů, v roce 1995 to již činilo 450 dolarů a v roce 2004 se cena vyšplhala až okolo 2000 dolarů za přechod.⁶¹

INS a Border Patrol tímto dokazovali vysokou funkčnost Operace Gatekeeper. Čím těžší přechod přes hranici byl, tím víc lidí se muselo obracet na profesionální *coyotes* a tím víc práce se převaděčům nabízelo. Americké zákonodárství se snažilo vůči tomuto typu zločinu zakročit, nicméně práce převaděčů byla natolik lukrativní, že každého chyceného okamžitě nahradil převaděč jiný. Na zvyšující se počet převaděčů poukazují i obžaloby za převody lidí přes hranici v San Diego sektoru, které od roku 1993 do 1997 vzrostly z 33 na něco málo přes 400. Převaděčům také hrozily vyšší tresty, než tomu bylo v minulosti, často byli uvězněni i na několik let. Kvůli vysokému nebezpečí a vysokým inkasovaným cenám začaly vznikat organizované gangy, které působily na obou stranách hranice. Tyto skupiny měly dostatečné prostředky na to, aby se mohly dál vyvíjet a vytvořit sofistikovanou síť, která byla jen těžko k odchycení.⁶² Organizování převaděči měli velkou úspěšnost, co se týče převodů z Mexika do Spojených států, proto je mnozí Mexičané preferovali a byli ochotni zaplatit víc. Z převádění lidí přes

⁶¹ Huspek, Michael. Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, Vol. 28, No. 2, (2001), s. 56.

⁶² Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 599-601.

hranici se tak stal prosperující nelegální obchod, který by se dal přirovnat k pašování drog a v této oblasti.

Další taktikou byl vstup přes oficiální přechod s falešnými doklady. Tento postup byl obvyklý především pro ženy a děti, které nechtěly riskovat narůstající nebezpečí spojené s těžším přechodem přes hranici na východě Kalifornie. Podle INS se počet falešných dokumentů po zavedení Operace Gatekeeper na oficiálním přechodu San Ysidro, ležící v bezprostřední blízkosti měst Tijuana a San Diego, zvýšil o přibližně 40 %.⁶³ Tento přechod je dlouhodobě nejvytíženější z celých Spojených států a inspektoři zde musejí průměrně odbavit 230 milionů lidí za rok.⁶⁴ S navýšeným výskytem nelegálních dokumentů rostl i tlak na inspektory, aby věnovali větší pozornost kontrole. Na druhou stranu zas potřebovali odbavit v co nejkratší době co největší počet lidí, proto se velkému počtu Mexičanů podařilo dostat do Spojených států přes oficiální přechod. INS se na to snažila zaměřit, poskytla větší počet hraničních inspektorů, vyvinula nové výkonné technologie, nicméně při takovém počtu lidí, které každý den přes San Ysidro prochází, bylo téměř nemožné odchytil všechny falešné dokumenty a vlivem Operace Gatekeeper se jejich počet ještě několikanásobně zvýšil.

Poslední zmíněnou taktikou, kterou využívají Mexičané, aby se dostali do Spojených států amerických, byl legální vstup na turistická víza. Se vznikem NAFTA byl na Spojené státy vyvíjen tlak, že je potřeba otevřít se Mexiku, jak po stránce obchodní, tak civilní. USA tak muselo povolit vstup Mexičanům, pokud chtěli přijet za účelem turismu. Dle Petera Adrease vstoupilo 40–50 % nelegálních imigrantů do země legálně na turistické vízum, poté ovšem neodcestovali zpět do Mexika. Andreas je jedním z kritiků velkého financování kontroly hranice, proto tento příklad uvádí jako kontraproduktivitu amerického střežení. Uvádí, že pouze 150.000 lidí ročně se do Spojených států dostane nelegálním vstupem.⁶⁵ Proto je zbytečné se zaměřovat a dále vynakládat prostředky na hranici, když většina imigrantů jde cestou legálního vstupu.

⁶³ Huspek, Michael. Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, Vol. 28, No. 2, (2001), s. 57.

⁶⁴ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 608.

⁶⁵ Ibid s. 607.

Dopad Operace Gatekeeper na odsouzení nelegálních imigrantů

Operací Gatekeeper se celkově zvýšil počet odchytených ilegálních imigrantů v San Diegu. Další skupinou, která často mířila k soudu, byli již zmínění profesionální převaděči a pašeráci drog. Soudní systém v San Diegu brzy po zahájení operace nestíhal projednávat všechny obvinění.⁶⁶ Na jednoho soudce připadalo přes 200 případů související s nelegální imigrací. Proto pouze 4 % odchytených imigrantů ve skutečnosti šlo k soudu. San Diego nemělo ani dostatečné kapacity, kam by obžalované posílali (jediné vězení v San Diegu má kapacitu 1.600 osob), při čemž průměrná délka strávená ve vězení se prodlužovala, v roce 1994 to byly tři měsíce, v roce 1996 už to bylo půl roku.⁶⁷

Vězení v San Diegu bylo oproti ostatním vězením ve Spojených státech atypické svým složením, 80 % trestanců bylo latinskoamerického původu, celonárodní průměr byl 26 %. Jeden den pobytu jednoho ilegálního imigranta vyšel daňové poplatníky na 90 dolarů, což také vyvolávalo nevoli.⁶⁸ Pokud dopadení přistěhovalci dobrovolně podepsali, že odejdou zpátky do Mexika, strávili na území Spojených států jen pár hodin, poté byli propuštěni. U velké části podobných případů však hrozil opětovný pokus o nelegální vstup do USA. Podobně se zacházelo i s pašeráky drog a převaděči, kteří se prohřešili poprvé. Všichni odchytení však byli zavedeni v IDENT systému, takže při dalším pokusu se s nimi již mělo zacházet jiným způsobem.⁶⁹

Trh práce

Jedním z důvodů, proč byla implementace Operace Gatekeeper prosazena, byl argument, že ilegální imigranti berou práci Američanům s občanstvím. Mexičané byli také ochotni pracovat za mnohem nižší sazbu, což snižovalo i reálné platy ostatním obyvatelům. Negativní postoj vůči zaměstnávání imigrantů vyeskaloval v době hospodářské recese, kterou Kalifornie procházela na počátku 90. let a velké množství

⁶⁶ CRS Report for Congress. *U.S. Border Patrol Operations*, (Listopad, 1997).

⁶⁷ Huspek, Michael. Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, Vol. 28, No. 2, (2001), s. 57-58.

⁶⁸ Cornelius, Wayne. Controlling 'Unwanted' Immigration: Lessons from the United States, 1993–2004. *Journal of Ethnic & Migration Studies*. 2005, vol. 31, issue 4, s. 780.

Američanů přišlo o práci. Zastánci operace použili negativní postoj občanů vůči imigrantům a v kampani na obhajobu operace často zněla hesla, že práce by primárně měla být udělována lidem s občanstvím, až sekundárně o ni mohli požádat imigranti. Gatekeeper měl napomoci omezení počtu nelegálních imigrantů, kteří se ucházeli o práci na území Spojených států.

Po implementaci Operace Gatekeeper se však ukázalo, že co se týče mexické pracovní síly, operace neměla téměř žádný vliv. Naopak, některé sektory práce byly závislé na levné pracovní síle z Mexika a jejich podíl se zvyšoval. Příkladem bylo zemědělství, kde Mexičané obsazovali v roce 1990 přibližně 10 % pracovních postů, v roce 1997 (tedy 3 roky po implementaci Operace Gatekeeper) byl jejich počet přes 40 %.⁷⁰ Pohled Američanů se v tomto částečně změnil, většina byla přesvědčena, že Mexičané dělají pouze práci, kterou by Američané nechtěli, proto je začali tolerovat. Nicméně v tomto aspektu operace selhala, jelikož ve chvíli, kdy Mexičané měli vidinu práce na území Spojených států amerických, našli si cestu, jak se tam dostat a nezabránila jim ani zvýšená ostraha na hranici.

Ačkoliv INS prosazovala za svoji prioritu trestání zaměstnavatelů, kteří vědomě zaměstnávali nelegální imigranty (stejnou prioritu měl z počátku i Bill Clinton), na skutečnou kontrolu zaměstnavatelů se vynakládaly jen velmi malé prostředky. Pouze 2 % všech finančních prostředků, které INS dostávala od federální vlády, šly na kontrolu podezřelých zaměstnavatelů.⁷¹ Vyhrazeno na tuto problematiku bylo přibližně 1 % Border Patrol, kteří prováděli inspekce po celých Spojených státech. Počet vykonaných inspekcí u zaměstnavatelů však klesal, v období před Operací Gatekeeper jich bylo průměrně okolo 15.000 ročně, v roce 1995 se jich vykonalo 9.000 a následující roky počet stále klesal.⁷²

Když už se konala inspekce v některé z firem, zaměstnavatelé dostali tři dny předem hlášení, že se kontrola chystá. Za tyto tři dny byli schopni zaměstnavatelé obstarat veškeré potřebné dokumenty, které by zaměstnancům scházely, případně je propustit.

⁶⁹ Executive Office of the President of the United States. *An overview of Federal Drug Control Programs on the Southwest Border: The INS Southwest Border Strategy*. K dispozici na: https://www.ncjrs.gov/ondcppubs/publications/enforce/border/ins_1.html.

⁷⁰ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 608.

⁷¹ Cornelius, Wayne. Controlling 'Unwanted' Immigration: Lessons from the United States, 1993–2004. *Journal of Ethnic & Migration Studies*. 2005, vol. 31, issue 4, s. 785.

⁷² Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 608.

Zde se opět prosazoval obchod s falešnými dokumenty, sociální a zelená karta se na černém trhu daly sehnat za 50–75 dolarů. Tyto falešné dokumenty byly na ochranu zaměstnavatele dostačující. Jen výjimečně se stávalo, že byli zaměstnavatelé obžalováni. Za roky 1995 a 1996 INS odhalila pouze 18 případů zaměstnávání nelegálních imigrantů v celém Los Angeles regionu. V roce 1997 obvinění zaměstnavatelé zaplatili na pokutách 13 miliónů dolarů, což byl oproti předcházejícím rokům pokles o 10 miliónů. Častým jevem také bylo, že se INS zaměřovala převážně na velké korporace, které měly prostředky na obstarávání dokumentů i na případné pokuty nebo byly závislé na trhu Spojených států a nemohly se přestěhovat někam jinam (firmy fungující v sektoru služeb). U malých a středních podnikům se kontroly prakticky nevyskytovaly.⁷³

Spojené státy americké měly jedno z nejpřísnějších zacházení s ilegálními imigranty a zákony na téma nezákonných vniknutí byly prioritou celou první polovinu 90. let 20. st. Na druhou stranu měly nejmírnější sankce a pokuty pro zaměstnavatele, kteří porušovali zákon z roku 1986 – *Immigration Reform and Control Act* a vědomě zaměstnávali nelegální imigranty. Jak již bylo zmíněno, vynaložené prostředky ze strany INS byly tak nízké, že pro zaměstnavatele neznamenal téměř žádnou hrozbu. Federální kongres sice chtěl v roce 1996 prosadit přísnější kontroly zaměstnavatelů, nicméně to bylo vyškrtáno a zákon se dál zaměřoval na větší kontrolu a zabezpečení hranic, nikoliv na zaměstnavatele.

Úmrtí na hranici

Přímým důsledkem Operace Gatekeeper bylo větší riskování ilegálních imigrantů, kteří se přesunuli k východní části San Diego sektoru, který byl svou geografii a klimatem mnohem nebezpečnější na přechod, než oblast okolo Imperial Beach. Pohraniční stráž při plánování operace spoléhala na to, že velký počet potencionálních imigrantů odradí nehostinné podmínky v pohoří Otay Mountain a pouště a rozhodnou se zůstat v Mexiku. To se však nestalo a INS donutila mnoho lidí riskovat svůj život. S tím souvisel i nárůst úmrtí nelegálních imigrantů, kteří se snažili dostat přes hranici do Spojených států.

⁷³ Huspek, Michael. Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, Vol. 28, No. 2, (2001), s. 60-61.

V roce 1994 zaznamenal San Diego sektor 23 úmrtí při pokusu o přechod, v roce 1995 se toto číslo ztrojnásobilo a v roce 1998 jich už bylo 150.⁷⁴

Většina úmrtí byla zapříčiněna nedostatečnou vybaveností imigrantů. Lidé pak na hranici umírali z žízně, hladu, že se ztratili v poušti, či nebyli připraveni na velké teplotní výkyvy, které v regionu panují. Border Patrol se snažilo na tento negativní jev reagovat, v roce 1998 spustili *Operaci Lifesaver*, pohraniční stráž měla v rámci této operace hledat ztracené imigranty v nepřístupných oblastech a zachraňovat je z nebezpečí.⁷⁵ Součástí bylo i dovybavení všech pohraničních strážníků, kteří nově museli mít u sebe pitnou vodu a balíček první pomoci. Border Patrol také spustili mediální kampaň, která upozorňovala na nebezpečí přechodu přes pohoří a pouště. Kampaň se především realizovala v mexických pohraničních rádiích a ve větších městech, které byly v blízkosti americko-mexické hranice, kde byly vyvěšeny upozorňující billboardy. I přes snahu pohraniční stráže však počet úmrtí na hranici neustále narůstal a kritici tyto oběti přičítali Operaci Gatekeeper.

Spojitosť mezi Operací Gatekeeper a NAFTA – jejich vliv na počet imigrantů

NAFTA (North American Free Trade Agreement) je dohoda podepsaná Spojenými státy Americkými, Mexikem a Kanadou 1/1/1994. Snahou organizace je prohloubit vzájemné ekonomické vazby a odbourat celní bariéry.⁷⁶

K implementaci NAFTA docházelo v přibližně stejném období jako ke zvýšené kontrole americko-mexické hranice. Cíle obou strategií jsou však rozdílné. NAFTA měla za úkol odbourat jakékoliv bariéry, které by překážely obchodním stykům mezi všemi třemi státy, co se týče volného obchodu, tak zde neměla být žádná hranice. Na druhou stranu se ve stejném období začala prosazovat větší ochrana hranice před ilegálními imigranty a pašováním drog.⁷⁷ Tento krok byl vnímán jako protichůdný, jelikož se Spojené státy jedním směrem Mexiku otevíraly, druhým se chtěly izolovat.

⁷⁴ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 145.

⁷⁵ Ibid, s. 146.

⁷⁶ NAFTA NOW. North American Free Trade Agreement. K dispozici na: http://www.naftanow.org/agreement/default_en.asp.

⁷⁷ Ordóñez, Karina J. Securing the United States-Mexico Border: An on going Dilemma. *Homeland Security Affairs*, Supplement No. 2, (2008).

USA střežení hranice odůvodňovali svou národní suverenitou a tím, že chtějí mít imigraci pod kontrolou, tudíž povolí Mexičanům ve Spojených státech pracovat, ale jenom legální cestou.

Výsledkem měla být fungující strategie na prosperitu hraničních oblastí, kde panuje zákon a pořádek. Problematika ilegální imigrace měla být podchycena a hraniční oblasti tak měly hlavně těžit z investic do Mexika a přísunu levné legální pracovní síly. Clintonova administrativa prosazovala, že NAFTA bude znamenat pro jih Kalifornie prosperitu a díky ní bude moct proběhnout vzájemná integrace mezi oběma státy. Obchod zde měl vzkvétat, každý se mohl do procesu zapojit a z výsledku měly profitovat obě strany.⁷⁸

NAFTA a zvýšené protekce hranice byla také spojená s rostoucí liberalizací mexické ekonomiky. Ta zapříčinila přesun velkého množství obyvatelstva z vesnic do měst. Proces urbanizace v Mexiku začal již v 80. letech, kdy se podíl vesnického obyvatelstva snížil o 8 %. S příchodem NAFTA se tento proces ještě urychlil, jelikož téměř veškeré zemědělské plodiny byly importovány ze Spojených států. Dalo se očekávat, že s větší propojeností Mexika a Spojených států bude migrace dál pokračovat, tentokrát již přes hranici. INS již v roce 1993 předvíдалa vysoký nárůst ilegálních imigrantů z Mexika ihned po spuštění NAFTA, a v důsledku se budou muset zvýšit prostředky na střežení hranice. INS upozorňovalo, že vedlejším účinkem NAFTA bude liberalizace mexické ekonomiky a proto bude potřeba ochránit americko-mexickou hranici před vpádem nelegálních pracovníků. Spojené státy od dohody očekávaly propojení ekonomik obou států, nikoliv propojení obyvatel.⁷⁹ Viděly velký rozdíl mezi globalizací a národními zájmy, které pořád byly potřeba chránit před cizími vlivy. Proto ještě před podepsáním NAFTA bylo jasné, že součástí bude muset být i ochrana hranice a to v době, kdy o Operaci Gatekeeper ještě nikdo nevěděl.⁸⁰

V době, kdy Bill Clinton prosazoval NAFTA a Operaci Gatekeeper, prohlašoval, že je pro něj prioritní záležitostí kontrola pracovišť, kde je podezření na zaměstnávání ilegálních imigrantů. Clintonova administrativa si byla vědoma hrozby, že zaměstnavatelé budou stále upřednostňovat levnější ilegální imigranty. Proto bylo

⁷⁸ Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 135.

⁷⁹ Ibid, s. 138.

v plánu dělat častější inspekce jako součást širšího kontextu Operace Gatekeeper, kde část Border Patrol se měla zaměřit na odchyťávání nelegálně pracujících a vyhostit je zpět do Mexika.⁸¹ Jak již bylo zmíněno výše, tento bod strategie nebyl plněn a nezákonnému zaměstnávání se věnovala jen malá pozornost. Odhaduje se, že v samotné oblasti San Diego na jihozápadě Kalifornie, pracovala okolo 200.000 nelegálních imigrantů, počet odchyćených v zaměstnání se pohyboval okolo 30 lidí ročně. Stejný trend určovalo i trestání a pokutování zaměstnavatelů, které od počátku NAFTA a Gatekeeperu klesal. Kancelář prezidenta Spojených států to omlouvala nízkou nezaměstnaností a potřebou většího množství (obzvláště levné) pracovní síly.⁸²

Co se týče zaměstnávání ilegálních imigrantů, tak podle výzkumu UCSD (University of California v San Diegu) Operace Gatekeeper i NAFTA selhaly. 69 % zaměstnavatelů závislých na nezákonných přistěhovalcích se nechalo slyšet, že po roce 1994 nezaznamenali žádnou změnu, 23 % dokonce odpovědělo, že počet Mexičanů bez oficiálních dokumentů se zvýšil. Kvůli hůře přístupnému terénu a většímu nebezpečí se však na americký pracovní trh dostávali mladší a v dobré kondici, zatímco slabší (převážně ženy a děti) zůstávali v Mexiku.⁸³

Vyšetřování Operace Gatekeeper pro falšování statistik

Operace Gatekeeper byla představena v říjnu roku 1994 a podobně jako *Operace Hold the Line* byla považována za velký úspěch, co se týče omezení počtu vstupů ilegálních imigrantů do země. V roce 1996 se však dva členové nechali slyšet, že operace byla obrovský neúspěch a jejich nadřízení dokonce falšovala a upravovali reporty, aby Gatekeeper vypadal efektivnější, než ve skutečnosti byl. Případem se okamžitě začalo zabývat Ministerstvo spravedlnosti Spojených států amerických a kancelář generálního inspektora (Office of the Inspector General – OIG).

⁸⁰ Chomsky, Noam. The Unipolar Moment of Obama Era. Text of lecture given at Nezahualcōyotl Hall, National Autonomous University of Mexico, (Září 2009), k dispozici na: <http://www.chomsky.info/talks/20090921%281%29.htm>.

⁸¹ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 603.

⁸² Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: The rise of the illegal alien and making of the U.S.-Mexico boundary*. (New York: Routledge, 2002), s. 135.

⁸³ Huspek, Michael. Production of State, Capital, And Citizenry: The Case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, Vol. 28, No. 2, (2001), s. 59-61.

Jedním z hlavních bodů vyšetřování bylo falšování statistik týkající se počet odchycených ilegálních imigrantů na hranici. Jelikož je nemožné určit, kolik lidí fakticky hranici překročilo, počet odchycených nelegálních vstupů se považovalo za důležitý faktor určující úspěšnost či neúspěšnost operace. Efektivita podobných operací byla klíčová na určování jejich budoucnosti, pokud by vykazovala dobré výsledky, federální vláda by souhlasila s dalšími zdroji podporujícími obranu hranice.⁸⁴ Operací *Hold the Line* v Texasu, která měla prakticky stejné prostředky jako Gatekeeper, se čísla pokusů o nelegální vniknutí okamžitě snížily, což znamenalo, že operace byla vhodně implementována a fungovala. Na kalifornské agenty Border Patrol byl vyvíjen stále větší tlak, aby i jejich operace vykazovala podobné výsledky.

San Diego sektor nemohl dosáhnout podobných úspěchů, proto se Border Patrol snažili ovlivnit reporty podvody, aby operace vypadala úspěšnější, než ve skutečnosti byla. Falsifikování údajů probíhalo několika způsoby. Například nadřízení zničily některé záznamy o odchycených ilegálních imigrantech, aby do celkového počtu nezapočítávaly. V některých případech byli Mexičané po vstupu do Spojených států pronásledováni a donuceni, aby se vrátili zpět do Mexika, o těchto imigrantech žádný záznam ani nevznikl. Tato strategie je nazývána „TBS“ (Turn Back South – Obrat' se zpátky na jih). Agenti Border Patrol je fyzicky nenutili šplhat zpátky přes zeď, jen v případě, kdy si ilegální imigrant měl vybrat mezi odchycením nebo útekem, zvolil útek a dobrovolně přešel zpět do Mexika. Podobnou taktiku používala pohraniční stráž už před Operací Gatekeeper, bránila je před rizikem úrazu. Často, i když byli odchyceni, tak se o nich žádný záznam nezhotovil a byli rovnou deportováni. Ani v tomto případě tak nebyli počítáni do oficiálních statistik. Jednou z dalších taktik, jak se snažili Border Patrol udělat z operace úspěšnější, bylo reportování ilegálních imigrantů ve východní části San Diego sektoru, kde ještě nebyla operace implementována, ačkoliv byli odchyceni v západní části. Agenti byli údajně také nuceni, aby ignorovali ilegální přechod, pokud nebyl v jejich hlídaném sektoru.⁸⁵

Výsledky Operace Gatekeeper tak veřejnosti mohly být představovány účinnější, než ve skutečnosti byly. Jak již bylo zmíněno výše, Gatekeeper byl považován i prezidentem

⁸⁴ The United States Department of Justice. *Summary of the OIG's Findings and Recommendations regarding the Allegations of Fraud*, k dispozici na: http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp24.htm#P2798_793786.

⁸⁵ The United States Department of Justice. *Operations Gatekeeper: An Investigation into Allegations of Fraud and Misconduct*, (červenec, 2008), k dispozici na: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/exec.htm>.

Billem Clintonem za obrovský úspěch. Vyšetřováním OIG se zjistilo, že výsledky operace byly částečně nadhodnoceny, aby vzbuzovaly větší funkčnost.

Ačkoliv OIG nenašla dostatečné podklady pro to, aby dokázala vinu o nepravdivém informování a falšování reportů agentů Border Patrol a jejich nadřízených, vydala upozornění, že ve vyšetřování se našly chyby v systému a oficiální údaje ohledně Operace Gatekeeper nemuseli odpovídat realitě. OIG také přiznala, že nebylo možné posoudit a vyšetřit všechny případy, které se na hranici objevily, nicméně vyšetřování uzavřela s tím, že i kdyby docházelo k záměrným opravám počtů odchycených ilegálních imigrantů, toto číslo by znamenalo jen malou odchylku od skutečných údajů.⁸⁶

Závěr

Území na americko-mexické hranici mezi městy San Diego a Tijuana prošlo v poslední dekádě let velkou proměnou. Zatímco pro období do roku 1994 byl typický řetězový plot a velké množství lidí putující z Mexika do Spojených států, kteří si prakticky neuvědomovali, že nějaká hranice existuje. Počet agentů Border Patrol byl natolik nízký, že na podobnou situaci nemohli jakkoliv reagovat, hranice nevypadala z velké části bráněná. Na úplně stejném místě po spuštění Operace Gatekeeper (tedy po roce 1994) bylo možné vidět vysokou ocelovou zeď, osvětlená celá nejpodstatnější část hranice a velké množství viditelně střežící pohraniční stráže. Už se ani v blízkosti hranice nevyskytovaly velké skupiny převážně mexických obyvatel, kteří čekali na správný moment pro přechod. Celý plán Operace Gatekeeper měl vést k omezení nelegálních přechodů do Spojených států, zabránění pohraničnímu chaosu, ustanovení pořádku a symbolické zavření „zadních dveří“.

Návrhy na Operaci Gatekeeper se začaly objevovat na počátku 90. let. V tomto období procházela Kalifornie ekonomickou recesí a společnost v celých Spojených státech amerických se stavěla negativně vůči nedostatečnému kontrolování hranic. Výsledkem byla krize imigračního a hraničního systému, vyprovokovaná politickými radikály, kteří upozorňovali, že velký příliv mexických ilegálních imigrantů znamená hrozbu pro

⁸⁶ Ibid.

americkou národní suverenitu. Díky následné podpoře tehdejšího amerického prezidenta Billa Clintona mohla být odstartována válka proti ilegálním imigrantům, INS (Immigration and Naturalization Service) dostala dostatečné prostředky pro svoje aktivity a plán Operace Gatekeeper mohl být zahájen.

Gatekeeper vykazoval ihned po spuštění velmi dobré výsledky. Podle očekávání INS se ilegální imigranti již nepokoušeli o přechod přes hranici v pásmu, kde již byla operace implementována. Jediné objektivní měřítko, kterým se agenti Border Patrol mohli prokazovat o funkčnosti, byly právě počty přechodů. Z tohoto důvodu byla Operace Gatekeeper prohlášena za efektivní a mohla proběhnout další implementace směrem na východ od Tichého oceánu.

Peter Andreas však ve svém textu *Immigration Control in the Post-NAFTA Era* argumentuje, že hranice má natolik „zadních dveří“, že je není možné ochránit všechny. Implementací Gatekeeperu sice Border Patrol zabránili přechodům v Imperial Beach, ale naprosto ignorovali přechody v jiných částech hranice.⁸⁷ Výsledkem operace bylo zneviditelnění problémů s ilegálními imigranty, protože v horách a v pouštích nebyli tolik na očích, jako tomu bylo v urbanizované části San Diego sektoru. V americké společnosti to vyvolávalo pocit funkčnosti nově vznikajícího plánu.

Co se týče celkového počtu mexických ilegálních imigrantů, tak se operace ukázala jako neúčinná. Pokud měli nelegální přistěhovalci vidinu práce, byli ochotni i více riskovat a přejít hranici přes méně přístupná místa. Zároveň stoupl počet pokusů o vstup přes oficiální hraniční přechod s falešnými dokumenty. Poslední skupinou byli Mexičané, kteří přicestovali na turistické vízum a neodjeli zpět do Mexika. To vše zapříčinilo, že počet ilegálních imigrantů na území Spojených států neklesl.

Dalšími negativními dopady po implementaci Operace Gatekeeper bylo již zmíněné větší nebezpečí pro ilegální imigranty přecházející přes těžko přístupné cesty. Mnozí z nich se tam ztratili a neměli dostatek potravin. Od zahájení operace se počet úmrtí na americko-mexické hranici několikanásobně zvýšil. Zároveň americká vláda umožnila rozvoj takzvaných *coyotes* (profesionálních převaděčů). V horším terénu jejich služby využívalo stále větší množství potencionálních imigrantů a cena za jeden přechod se vyšplhala až na 2000 dolarů.

⁸⁷ Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, Vol. 113, No. 4., s. 606.

Ačkoliv byla pro federální vládu na počátku 90. let prioritou lepší obrana americko-mexické hranice a vznikla celá řada obdobných projektů jako Operace Gatekeeper, na přelomu tisíciletí se již toto téma nevyskytovalo mezi předními cíli politických elit. Zákonnodárci dospěli k závěru, že získání plné kontroly hranice by bylo nákladné a časově náročné. Zároveň by prosazováním většího střežení hraničního pásma mohli přijít o důležité volební hlasy zvětšující skupiny *Chicanos*. Nicméně problém s ilegálními imigranty je stejně aktuální, jako tomu bylo před 10 lety. Podobný jev dokazuje důležitost politického kontextu, kdy i malá skupina vlivných politiků dokázala prosadit projekt Operace Gatekeeper, i když se to do té doby nemuselo zdát jako hlavní národní zájem.

V současnosti prochází americko-mexická hranice vývojem, nabízí nové příležitosti (zejména vzdělání, kultura, finance, volnočasové aktivity, atd.). V tomto kontextu je jen těžko předvídatelné, jak se bude situace dál vyvíjet. I přes narůstající propojenost mezi oběma státy, Mexiko pro USA znamená stále hrozbu, zapříčiněnou také rozdílnou ekonomickou situací v jednotlivých zemích. Problémy s ilegální imigrací budou pravděpodobně přetrvávat, proto v budoucnu může dojít k podobným opatřením obraně hranice, jako tomu bylo v roce 1994.

Summary

Bachelor thesis *The Impact of the Operation Gatekeeper on the number of illegal immigrants into the United States* focuses on the topic of U.S. border enforcement on the U.S.-Mexico boundary during the Clinton administration, especially the area between the American city of San Diego and Mexican city of Tijuana.

First chapter looks into the history of U.S. border enforcement and the implementation of Border Patrols agents on the southern border of the United States. Second chapter is devoted to the territorial and historical context of the southwest area by the Pacific ocean – San Diego sector. Next chapter continues to evaluate why United States were forced to begin with such an effort as the new operation and better border protection. The supporters of the operation were mainly Californian politicians from Republican Party. One of the most important person in this case was Californian governor Pete Wilson who stood up for the border enforcement and got the public to accept this controversial issue.

The thesis also explains what was a part of the Operation Gatekeeper. The action included building the iron wall, more Border Patrol agents on the frontier, different settings of the agents, new technologies (IDENT program, new cars, new lighting, etc.) and new court system as well.

The operation's results were really good at the beginning but after some time it also showed a few negative aspects and impacts. One of them is that if the illegal immigrants wanted to pass the border, they did. They just had to find another way, most likely they went far east or tried to pass the border with fraud documents.

Some people argue that the implementation of Operation Gatekeeper meant the illegal immigrants to be invisible so the U.S. inhabitants could think that the operation was working. But the border has some many „back doors“ so it is not possible to secure the entire area.

Použitá literatura

Knihy:

Andreas, Peter. *Border games: policing the U.S.-Mexico divide* (Ithaca: Cornell University Press, 2000), 158 s.

Baršová, Andrea a Barša, Pavel. *Přistěhovalectví a liberální stát: imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku* (Brno: Masarykova Univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2005), 308 s.

Delaet, Debra L. *U.S. Immigration policy in an age of rights* (Westport: Praeger, 2000), 153 s.

Dvořáková, Vladimíra. *Spojené státy americké: společnost a politika* (Praha: Libri, 2002), 298 s.

Ellingwood, Ken. *Hardline: life and death on the U.S. - Mexico border* (New York: Pantheon Books, 2004), 256 s.

Gonzales, Manuel G. *Mexicanos: a history of Mexicans in the United States* (Bloomington: Indiana University Press, 2000), 394 s.

Heer, David M. *Immigration in Americas future: social science findings and the policy debate* (Boulder: Westview, 1996), 244 s.

Huntington, Samuel P. *Kam kráčíš Ameriko?: krize americké identity* (Praha: Rybka Publishers, 2005), 419 s.

Chavez, Leo R. *Covering Immigration: Popular images and the Politics of the Nation* (Los Angeles: Berkeley, 2001), 342 s.

Kozák, Kryštof. *Měkký podbříšek navěky: Důsledky asymetrie mezi Spojenými státy a Mexikem* (Praha: Dokořán, 2010), 222 s.

Nevins, Joseph. *Operation Gatekeeper: the rise of the illegal alien and making of the U.S. - Mexico boundary* (New York: Routledge, 2002), 286 s.

Tindall, George Brown a Shi, David E. *Dějiny Spojených států amerických* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008), 904 s.

Články získané prostřednictvím elektronických databází

Andreas, Peter. The Escalation of U.S. Immigration Control in the Post-NAFTA Era. *Political Science Quarterly*, roč. 113, č. 4 (zima, 1998-1999), s. 591-615.

Bickerton, Maria Elena. Lessons from the Bracero Program. *Texas Law Review*, roč. 79 (2001), s. 895-919.

Calda, Miloš. Migrace a americká společnost. *Mezinárodní politika*, roč. 27, č. 10 (2003), s. 9-10.

Cornelius, Wayne A. Controlling Unwanted Immigration: Lessons from the United States, 1993-1994. *Journal of Ethic and Migration Studies*, roč. 31, č. 4 (July, 2005), s. 775-794.

Cornelius, Wayne A. Does border enforcement deter unauthorized immigration? The case of Mexican migration to the United States of America. *Regulation and Governance* (2007), s. 139-153.

Donato, Katharine M., Wagner, Brandon a Patterson, Evelyn. The Cat and Mouse Game at the Mexico-U.S. Border: Gendered Patterns and Recent Shifts. *Internation Migration Review*, roč. 42, č. 2 (2008), s. 330-359.

Frayne, Gabriel Jr. Race for Latino California. *Nation*, roč. 267, č. 13 (1998), s. 21-24.

Hanson, Gordon H., Robertson, Raymond a Spilimbergo, Antonio. Does Border Enforcement Protect U.S. Workers from Illegal Immigration? *The Review of Economics and Statistics*, roč. 84, č. 1 (2002), s. 73-92.

Huspek, Michael. Production of State, Capital, and Citizenry: The case of Operation Gatekeeper. *Social Justice*, roč. 28, č. 2 (2001), s. 51-68.

Jardine, Matthew. Operation Gatekeeper. *Peace Review*, roč. 10, č. 3 (1998), s. 329-335.

Kemper, Robert V. Searching for work, Striving for Justice: New Perspectives on Latin American Migrations to the United States. *European Review of Latin American and Caribbean Studies*, roč. 86, říjen (2008), s. 121-132.

Marcelli, Enrico A. a Cornelius, Wayne A. The changing profile of Mexican migrants to the United States. *Latin American Research Review*, roč. 36, č. 3 (2001), s. 105-131.

Ordóñez, Karina J. Securing the United States-Mexico Border: An on going Dilemma. *Homeland Security Affairs*, Supplement č. 2, (2008).

Rubin-Kurtzman, Jane R., Ham-Chande, Roberto a Van Arsdol, Maurice D. Population in Trans-Border Regions: The Southern California-Baja California Urban System. *International Migration Review*, roč. 30, č. 4 (1996), s. 1020-1045.

Články, e-články

Balin, Bryan J. *State Immigration Legislation and Immigrant Flows: An Analysis*. URL: <https://jscholarship.library.jhu.edu/bitstream/handle/1774.2/32826/State%20Immigration%20Legislation%20and%20Immigrant%20Flows%20032008.pdf?sequence=4>, staženo: 30/4/2014.

Hanson, Gordon H. *Illegal Migration from Mexico to the United States*. URL: http://www.nber.org/papers/w12141.pdf?new_window=1, staženo: 30/4/2014.

Chomsky, Noam. *The Unipolar Moment of Obama Era*. URL: <http://www.chomsky.info/talks/20090921%281%29.htm>, staženo: 30/4/2014.

Immigration and Naturalization Service. Resource Summary. URL: <https://www.ncjrs.gov/htm/ins.htm>, staženo: 30/4/2014.

Office of National Drug Control Policy: An Overview of Federal Drug Control Programs on the Southwest Border: INS Southwest Border Strategy. URL: https://www.ncjrs.gov/ondcppubs/publications/enforce/border/ins_1.html, staženo: 30/4/2014.

Palafox, Jose. *Introduction to Gatekeepers State: Immigration and Boundary Policing in an Era of Globalization*. URL: <https://www.socialjusticejournal.org/SJEdits/84Edit.html>, staženo: 30/4/2014.

Report for Congress. *Border Security: Barriers Along the U.S. International Border*. URL: <http://fpc.state.gov/documents/organization/102645.pdf>, staženo: 30/4/2014.

The United States Department of Justice. *Backround to the Office of the Inspector General Investigation*. URL: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp01.htm>, staženo: 30/4/2014.

The United States Department of Justice. *Operation Gatekeeper: An Investigation into Allegations of Fraud and Misconduct*. URL: <http://www.justice.gov/oig/special/9807/exec.htm>, staženo: 30/4/2014.

The United States Department of Justice. Evidence and Findings regarding the Allegations of Fraud. URL: http://www.justice.gov/oig/special/9807/gkp04.htm#P598_111209, staženo: 30/4/2014.

The United States Department of Justice. Enforcement initiatives against drug smuggling in Southern California. URL: <http://www.uscis.gov/sites/default/files/files/pressrelease/testtrg.pdf>, staženo: 30/4/2014.

The United States Department of Justice. *Border Patrol Operations and Staffing*. URL: <http://www.uscis.gov/sites/default/files/files/testimony/990427.pdf>, staženo: 30/4/2014.

United States Border Patrol. *Total Illegal Alien Apprehensions by Fiscal Year*. URL: <http://www.cbp.gov/sites/default/files/documents/U.S.%20Border%20Patrol%20Fiscal%20Year%20Apprehension%20Statistics%201960-2013.pdf>, staženo: 30/4/2014.

United States Border Patrol. *U.S. Border Patrol – Protecting our Sovereign Borders*. URL: <http://www.cbp.gov/about/history/legacy/border-patrol-history>, staženo: 30/4/2014.

United States Border Patrol. *Imperial Beach Station*. URL: <http://www.cbp.gov/border-security/along-us-borders/border-patrol-sectors/san-diego-sector-california/imperial-beach-station>, staženo: 30/4/2014.

United States Border Patrol. *San Diego Sector California*. URL: <http://www.cbp.gov/border-security/along-us-borders/border-patrol-sectors/san-diego-sector-california>, staženo: 30/4/2014.